

วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/edkkuj>

ดำเนินการวารสารโดย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาปริญญาตรีสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

A Study on Chinese Vocabulary Learning Strategies of Undergraduate Students Majoring In Chinese at Rajamangala University of Technology Rattanakosin

พิมพร วัฒนากมลกุล^{1*} และ พรามินทร์ ประภาการ²

Pimporn Wattanakamolkul^{1*}, and Porramin Praparkarn²

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย^{1,2}

Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Bangkok, Thailand^{1,2}

Received: August 14, 2020 Revised: June 12, 2021 Accepted: June 22, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพรูปแบบกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
หลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ อีกทั้งเปรียบเทียบกลวิธี และวิเคราะห์ความ
แตกต่างในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของนักศึกษาในแต่ละกลุ่มชั้นปี รวมทั้งปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมใน
การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษา ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกลวิธี
การเรียนรู้คำศัพท์ และการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์หาความแปรปรวนแบบทางเดียว ค่าไคสแควร์ ค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนมีสภาพรูปแบบการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์โดยภาพรวมในระดับปานกลาง
การวิเคราะห์รายด้าน พบว่า กลวิธีที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด คือ กลวิธีการชดเชย กลวิธีทางสังคม กลวิธีทาง
อารมณ์ กลวิธีอภิปราย กลวิธีปริชานและกลวิธีด้านการจดจำ ตามลำดับ

2. จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนกับแต่ละกลุ่มผู้เรียน พบว่า ตัวแปร
กลุ่มชั้นปีไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรการใช้กลวิธีการเรียนรู้ แต่เมื่อพิจารณาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้กลวิธีการ
เรียนรู้คำศัพท์ตามรายด้านนั้น พบว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันในการใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

3. ปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษา ประกอบด้วย
ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งเรียงลำดับปัจจัยที่มีผลมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านพฤติกรรมการเรียนและความ
สนใจส่วนบุคคล สภาพแวดล้อม ผู้สอน ระดับความยากง่ายของภาษา ความคิดความคาดหวัง และความรู้พื้นฐานของคำศัพท์
คำสำคัญ: กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ คำศัพท์ภาษาจีน นักศึกษาระดับปริญญาตรี กลวิธีการชดเชย

*Corresponding author. Tel.:

Email address: pimporn.wat@rmutr.ac.th

Abstract

The purpose of this study were to investigate Chinese vocabulary learning strategies by Rajamangala University of Technology Rattanakosin of Chinese undergraduate students, to compare and analyze the differences of the Chinese vocabulary learning strategies of undergraduates students and each year group studied the factors that contribute to and strengthen Chinese vocabulary learning strategies of undergraduate students. The research instrument was questionnaires of vocabulary learning strategies and interview. The statistical devices used for data analysis were using One-Way ANOVA, Chi-square, Pearson's Correlation Coefficient (r), mean ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D.).

The results revealed that:

1. Chinese major students employed overall vocabulary learning strategies at a moderate level. The most strategies used by Thai students were compensation strategies followed by social strategies, emotional strategies, meta-cognitive strategies, cognitive strategies and memory strategies.

2. The analysis of the relationship between the usage of Chinese vocabulary learning strategies and level of students showed no statistically significant difference. But when you consider the relationship between the usage of Chinese vocabulary learning strategies, according to the terminology, it was found that each strategies relationships related to a statistically significant 0.01.

3. Factors that support and reinforce the vocabulary learning strategies of Chinese undergraduate students at Rajamangala University of Technology Rattanakosin including internal factors and external factors, the factor loading of variables were ranked in descending order as follows: learning behaviors and personal interest, environment, lecturer, the level of difficulty of language, expectations and basic knowledge of vocabulary.

Keywords: Vocabulary learning strategies, Chinese vocabulary, Undergraduate students, Compensation Strategies

■ บทนำ

ปัจจุบันภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่นิยมเรียนกันในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการส่งเสริมและสนับสนุนในการเรียนระบบการศึกษาไทย ตลอดจนยกระดับให้ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญภาษาหนึ่งจึงได้บรรจุให้ภาษาจีนอยู่ในหลักสูตรการเรียนการสอนตามยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ที่จะกระตือรือร้นหรือมีส่วนรับรู้ เข้าใจในด้านของสังคม เศรษฐกิจและในระดับสากล ดังนั้นหน่วยงานทางการศึกษา จึงได้กำหนดให้มีการเปิดการเรียนการสอนภาษาจีนในทุกระดับมากขึ้นทั่วทั้งประเทศ โดยกำหนดให้ในปี.ศ. 2555 สถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานทั่วทั้งประเทศเปิดสอนภาษาจีนในช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-3) และช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-6) สำคัญของยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อมุ่งพัฒนาส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษา โดยกำหนดให้ภายในปี.ศ. 2558 จะสามารถผลิตบัณฑิตให้มีศักยภาพในการใช้ภาษาจีนในเวทีสากล (ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย, 2553)

ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยก้าวสู่ความเป็นสากล การเรียนรู้ภาษาจีนประกอบด้วย 5 ทักษะสำคัญ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและการแปล ซึ่งเป็นกระบวนการทางทักษะ 5 ทักษะ ขาดการศึกษาด้าน

คำศัพท์ ย่อมเป็นไปได้ ดังนั้นการเรียนคำศัพท์ ถือเป็นองค์ประกอบในการเรียนภาษาต่างประเทศต่างๆ การเรียนรู้คำศัพท์ เป็นเรื่องท้าทายของผู้ที่เรียนภาษาต่างประเทศ ผู้ที่เรียนภาษาต่างประเทศมีกลวิธีอย่างไรในการเรียนรู้คำศัพท์ สามารถเพิ่มพูน ปริมาณคำศัพท์ หรือสร้างคำศัพท์ ตลอดจนนำไปใช้งานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และถูกกาลเทศะ กลวิธีต่างๆ เหล่านี้เกิดมาจาก กระบวนการทางการคิด และนักวิชาการ O' Malley and Chamot (1990) กล่าวว่า กลวิธีในการเรียนภาษาที่สองเป็นการ พัฒนาด้านกระบวนการทางความคิด เน้นการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดความเข้าใจของบุคคลคนหนึ่งกับสิ่งต่างๆ ซึ่งเป็นกระบวนการ หนึ่งที่ทำให้เกิดเทคนิคและกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับความถนัดและความชอบของผู้เรียนจะเลือกใช้กลวิธีต่างๆ ใน การเรียนรู้ โดย Nation (1990) ได้กล่าวว่ากลวิธีที่มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ คือการให้ผู้เรียนมี อิสระในการใช้กลวิธีการเรียนรู้ ต่อมา Nation (2001) ยังได้กล่าวไว้ว่า กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เป็นส่วนหนึ่งของกลวิธี การเรียนรู้ภาษา อีกทั้งมีประโยชน์ต่อผู้เรียนในการเรียนรู้ภาษา เนื่องจากกลวิธีต่างๆ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ เรียนรู้ตลอดจน ช่วยในการจดจำข้อมูลใหม่เพื่อเอาไว้อีกต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงตระหนักว่า ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนภาษาต่างประเทศคือ ภาษาจีน จึงได้ตระหนักถึง ความสำคัญของการศึกษาเรียนรู้ หรือการเพิ่มความเข้มข้นของการเรียนรู้ การเพิ่มมาตรฐาน ยกระดับขีดความสามารถของ การเรียนการสอนภาษาจีน หรือในการเรียนรู้ภาษาจีนของนักศึกษาให้มากขึ้น จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษากระบวนการเรียนรู้ กลวิธีการเรียนรู้ของนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 เพื่อนำเอาสาระข้อมูลที่ได้มาสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ มาประมวลผล และสรุปเป็นองค์ความรู้ที่เหมาะสม และนำไปศึกษาต่อยอดต่อไปในอนาคต โดยปรับประยุกต์เข้ากับการเรียนการสอน ภาษาจีนในปัจจุบัน หรือนำไปใช้ปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีนของมหาวิทยาลัยในอนาคต

■ จุดประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพรูปแบบกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ในภาพรวม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกลวิธี และวิเคราะห์ความแตกต่างในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของนักศึกษาระดับปริญญา ตรี หลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในแต่ละกลุ่มชั้นปี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญา ตรี หลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

■ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

เพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้มีการ ทบทวนวรรณกรรม รวมทั้งทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปได้หัวข้อดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาและกลวิธีการเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ

O' Malley & Chamot (1990) ได้ศึกษาวิจัยการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่สองในระดับต้นและระดับกลาง และได้สรุปผลวิจัยเห็นว่ากลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาแบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ดังนี้ กลยุทธ์ปริชาน กลยุทธ์อภิปริชาน และกลยุทธ์ ทางสังคมหรืออารมณ์โดย 3 กลยุทธ์นี้ กลยุทธ์ปริชานเป็นกลยุทธ์สำหรับการชักนำ การส่งเสริมสร้างเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ ทางภาษาที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด ส่วนกลยุทธ์อภิปริชาน ได้นำมาใช้ประเมินค่า การบริหารจัดการและติดตามตรวจสอบ ในขณะที่กลยุทธ์ทางสังคมหรือทางอารมณ์จะเน้นที่กระบวนการที่ผู้เรียนใช้ในการติดต่อสื่อสารกับโลกภายนอก

Oxford (1990) ได้ส่งเสริมกลยุทธ์ในการเรียนภาษาในหลากหลายรูปแบบที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถใช้ กลยุทธ์ในการเรียนรู้ภาษาได้อย่างเหมาะสม โดยแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ดังนี้ กลยุทธ์ทางตรงและทางอ้อม โดย 2 กลยุทธ์นี้

ได้แบ่งแยกย่อยเป็น 6 ชนิด ได้แก่ 1) กลยุทธ์การจำ 2) กลยุทธ์ปริชาน 3) กลยุทธ์การชดเชย 4) กลยุทธ์อภิปริชาน 5) กลยุทธ์ทางอารมณ์ และ 6) กลยุทธ์ทางสังคม โดย Oxford กล่าวไว้ว่ากลยุทธ์ในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คือ การที่ผู้เรียนได้กระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เรียนรู้ได้โดยง่าย รวดเร็วและมีความน่าสนใจ และสามารถปรับเข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้

2. นิยามความหมายของ “กลวิธีการเรียนรู้ภาษา”

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า กลยุทธ์ทางการเรียนภาษา คือ วิธีการ กระบวนการคิด หรือพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่ผู้เรียนแต่ละคนนำมาใช้เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้ดีขึ้น รวดเร็วขึ้น โดยอาศัยเทคนิคการจำ การเก็บ และการประมวลผลนำข้อมูลมาใช้ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ความสำคัญของการเรียนรู้คำศัพท์

จากการรวบรวมปัญหาการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาจีนนั้น ได้ปรากฏข้อมูลปัญหามากมาย ซึ่งมีนักวิชาการชาวจีนจำนวนไม่น้อยที่เสนอแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหานี้ โดย 胡明扬 (Hu Mingyang, 1997) เสนอว่าการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนคำศัพท์ก่อนอื่นต้องเปลี่ยนแปลงแนวความคิดของผู้สอนของผู้เรียน โดยเฉพาะการที่เปรียบเทียบความหมายคำศัพท์คำต่อคำ หากมีการวิเคราะห์ทำความเข้าใจและใช้ให้ถูกต้องก็จะมีประสิทธิภาพดีขึ้น ต่อมา 江新 (Jiang Xin, 1998) ได้กล่าวไว้ว่าการเรียนการสอนคำศัพท์นั้นไม่เพียงต่อแปลความหมายของคำศัพท์เท่านั้น หากแต่ควรประกอบกับบริบทแวดล้อม นอกจากนี้ 赵金铭 (Zhao Jinming, 2004, 2005) ยังสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาจีน ได้แก่ (1) อาจารย์ผู้สอนไม่มีความชัดเจนในการกำหนดปริมาณคำศัพท์ (2) ปัญหาด้านการคัดเลือกคำศัพท์ (3) ปัญหาด้านการปรากฏคำก่อน-หลังในตำราเรียน (4) ขาดความต่อเนื่องของการปรากฏคำนั้นซ้ำๆ (5) อาจารย์ผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอนคำศัพท์ (6) ผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนคำศัพท์มีไม่มาก

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดพบว่า แนวความคิดทางกลยุทธ์การเรียนภาษาของ Oxford ได้เป็นที่ยอมรับ และใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยแบ่งเป็นกลยุทธ์โดยตรงและโดยอ้อม ซึ่งรวมถึงกลวิธีการจำ กลวิธีทางปริชาน กลวิธีการเสริมและการทดแทน กลวิธีเชิงวิภาพหรือด้านจิตพิสัย และกลวิธีด้านสังคม ซึ่งในแต่ละกลยุทธ์จะมีกลยุทธ์ที่โดดเด่นละเอียดตามสภาวะวิสัย ซึ่งองค์ประกอบและกระบวนการที่ทำให้เกิดการใช้กลวิธีเริ่มจากการนำเข้าสู่ข้อมูล ปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ

■ วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ คือ กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หมายถึง นักศึกษาที่เพิ่งแรกเข้าศึกษา ซึ่งในชั้นนี้มีส่วนหนึ่งที่มีความรู้พื้นฐานภาษาจีนมาแล้ว กลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 2-3 หมายถึง นักศึกษาที่มีความรู้ภาษาจีนในระดับหนึ่งแล้ว และกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นนักศึกษาเรียนชั้นปีสุดท้าย กำลังจะสำเร็จการศึกษา โดยการศึกษาในครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาสำรวจจากผู้เรียนทุกชั้นปี จำนวนทั้งสิ้น 134 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน โดยใช้แบบอัตราส่วนประเมินค่า Rating Scales ซึ่งมีให้เลือก 5 ระดับ ตามระดับการปฏิบัติหรือความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีน้ำหนักดังนี้ 5 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติทุกครั้ง 4 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติบ่อยครั้ง 3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติเป็นบางครั้ง 2 คะแนน หมายถึง ไม่ค่อยปฏิบัติ 1 คะแนน หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย

ทั้งนี้แต่ละข้อคำถามสามารถแบ่งออกได้เป็น 6 ด้าน รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ ได้แก่ 1) กลวิธีด้านการจดจำ จำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 1-5 2) กลวิธีปริชาน จำนวน 17 ข้อ คือ ข้อ 6-22 3) กลวิธีกรวดเชย จำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 22-24 4) กลวิธีอภิปริชาน จำนวน 6 ข้อ คือ ข้อ 25-30 5) กลวิธีทางอารมณ์ จำนวน 7 ข้อ คือ ข้อ 30-36 และ 6) กลวิธีทางสังคม จำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 37-40

ส่วนที่ 3 คำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

สร้างแบบสอบถามโดยอ้างอิงจากกลวิธีการเรียนรู้ภาษาของ Oxford และปรับให้เข้ากับบริบทของผู้เรียน จากนั้นหาค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญจากการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามการวิจัย ซึ่งในการตรวจสอบ IOC นั้นคือ การวัดหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา สำหรับงานวิจัยขั้นนี้ได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 5 ท่านทำการตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเข้าใจ ความเหมาะสมในคำถาม รวมทั้งการสื่อความหมายตรงตามวัตถุประสงค์

จากนั้นให้นำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อคำถามดังนี้ สำหรับข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้ ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องพิจารณาปรับปรุง หรือตัดออก ซึ่งจากผลการตรวจสอบพบว่าข้อคำถามจาก 40 ข้อ มีค่าคะแนนเท่ากับ 1 จำนวน 28 ข้อ ค่าคะแนนเท่ากับ 0.80 จำนวน 8 ข้อ ค่าคะแนนเท่ากับ 0.60 จำนวน 2 ข้อ และค่าคะแนนเท่ากับ 0.40 จำนวน 2 ข้อ ซึ่งได้ทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อคำถามที่มีค่าคะแนนต่ำกว่า 0.50

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ไปปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปแจกเพื่อทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 59 คน เพื่อหาค่าสถิติความเชื่อมั่น คือค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach โดยได้ค่าความน่าเชื่อถือ เท่ากับ 0.978

2. ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปี 1-4 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ในภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 เป็นระยะเวลา 1 เดือน

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. สัมภาษณ์สอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการแบบสุ่ม จำนวนชั้นปีละ 5 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกจากผลการเรียนของนักศึกษาแบ่งเป็นผลการเรียนเกรดเฉลี่ย 3.50ขึ้นไป เกรดเฉลี่ย 2.75-3.49 เกรดเฉลี่ย 2.74-2.50 เกรดเฉลี่ย 2.49-2.00 และเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 กลุ่มช่วงชั้นคะแนนอย่างละ 1 คน รวม 5 คนต่อชั้นปี ซึ่งใช้ระยะเวลาสัมภาษณ์จำนวน 5-10 นาที เพื่อนำผลมาประกอบการวิเคราะห์หาสาเหตุ โดยมีการตั้งประเด็นคำถามหลักให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

งานวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้การสำรวจข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้การวิจัยเอกสาร รวมไปถึงใช้การรวบรวมข้อมูลทางสถิติ พรรณนา และการทดสอบสมมติฐานการวิจัย การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวในกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน การทดสอบความเป็นอิสระหรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวหรือไคสแควร์ รวมทั้งหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐาน เพื่อเปรียบเทียบหาความแตกต่างทางสถิติการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณในรูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง โดยที่แบบการวิจัยเป็นแบบยังไม่เข้าขั้นการทดลองในลักษณะแผนงานวิจัยแบบกลุ่มเดียวที่มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

■ ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

1. สภาพรูปแบบกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยสามารถแบ่งกลุ่มตัวอย่างในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ดังนี้คือ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1

รูปแบบกลวิธี	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการใช้
1. กลวิธีด้านการจดจำ	23	3.07	.52	ปานกลาง
2. กลวิธีปริชาน	23	3.17	.69	ปานกลาง
3. กลวิธีการชดเชย	23	3.37	.91	ปานกลาง
4. กลวิธีอภิปริชาน	23	3.25	.63	ปานกลาง
5. กลวิธีทางอารมณ์	23	3.39	.85	ปานกลาง
6. กลวิธีทางสังคม	23	3.38	.81	ปานกลาง
รวม	23	3.27	.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 (ปีแรกเริ่มเข้าศึกษา) โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) โดยพิจารณารูปแบบกลวิธีตามรายด้าน พบว่า การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยจากข้อมูลเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ลำดับแรก คือ กลวิธีทางอารมณ์ ($\bar{X} = 3.39$) ลำดับที่ 2 กลวิธีทางสังคม ($\bar{X} = 3.38$) ลำดับที่ 3 คือ กลวิธีการชดเชย ($\bar{X} = 3.37$) ลำดับที่ 4 กลวิธีอภิปริชาน ($\bar{X} = 3.25$) ลำดับที่ 5 กลวิธีปริชาน ($\bar{X} = 3.17$) และลำดับสุดท้าย คือ กลวิธีด้านการจดจำ ($\bar{X} = 3.07$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 2-3

รูปแบบกลวิธี	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการใช้
1. กลวิธีด้านการจดจำ	66	3.29	.54	ปานกลาง
2. กลวิธีปริชาน	66	3.30	.50	ปานกลาง
3. กลวิธีการชดเชย	66	3.70	.85	มาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 2-3 (ต่อ)

รูปแบบกลวิธี	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการใช้
4. กลวิธีอภิปราย	66	3.29	.55	ปานกลาง
5. กลวิธีทางอารมณ์	66	3.44	.61	ปานกลาง
6. กลวิธีทางสังคม	66	3.49	.74	ปานกลาง
รวม	66	3.41	.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่ากลุ่มชั้นปีที่ 2-3 (ผู้เรียนที่อยู่ในช่วงกำลังศึกษาและปรับตัว) การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 2-3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.41) แต่เมื่อพิจารณารูปแบบกลวิธีตามรายด้าน พบว่า การใช้กลวิธีการจดจำ มีระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.70) นอกจากนั้นข้อมูลเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ลำดับถัดมา คือ กลวิธีทางสังคม ($\bar{x}$ = 3.49) ลำดับที่ 3 กลวิธีทางอารมณ์ ($\bar{x}$ = 3.44) ลำดับที่ 4 คือ กลวิธีอภิปราย ($\bar{x}$ = 3.30) และลำดับสุดท้าย คือ กลวิธีด้านการจดจำและกลวิธีอภิปรายอยู่ในระดับเท่ากัน ($\bar{x}$ = 3.29)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 4

รูปแบบกลวิธี	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับการใช้
1. กลวิธีด้านการจดจำ	45	3.33	.57	ปานกลาง
2. กลวิธีอภิปราย	45	3.36	.48	ปานกลาง
3. กลวิธีการจดจำ	45	3.57	.77	มาก
4. กลวิธีอภิปราย	45	3.40	.59	ปานกลาง
5. กลวิธีทางอารมณ์	45	3.33	.69	ปานกลาง
6. กลวิธีทางสังคม	45	3.40	.65	ปานกลาง
รวม	45	3.40	.50	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มชั้นปีที่ 4 (กลุ่มที่เตรียมสำเร็จการศึกษา) มีการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.40) แต่เมื่อพิจารณารูปแบบกลวิธีตามรายด้าน พบว่า การใช้กลวิธีการจดจำ มีระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.57) นอกจากนั้นข้อมูลเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ลำดับถัดมา คือ กลวิธีอภิปราย และกลวิธีทางสังคมอยู่ในระดับเท่ากัน ($\bar{x}$ = 3.40) ลำดับที่ 3 กลวิธีอภิปราย ($\bar{x}$ = 3.36) และลำดับสุดท้าย คือ กลวิธีด้านการจดจำและกลวิธีทางอารมณ์ อยู่ในระดับเท่ากัน ($\bar{x}$ = 3.33)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีการใช้กลวิธีที่ใกล้เคียงกันไม่แตกต่างกันมาก พิจารณาจากกลวิธีในแต่ละรายด้าน พบว่า มีระดับเท่ากันใน 4 รายด้าน คือ กลวิธีอภิปรายและกลวิธีทางสังคม ($\bar{x}$ = 3.40) กลวิธีด้านการจดจำ และกลวิธีทางอารมณ์ ($\bar{x}$ = 3.33)

2. การเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนภาพรวม

จากการตั้งสมมติฐาน กลุ่มตัวอย่างที่มีกลุ่มชั้นปีที่แตกต่างกัน มีแนวทางการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนที่แตกต่างกัน จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนโดยภาพรวม จำแนกตามกลุ่มชั้นปี ได้ผลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ตารางการเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนภาพรวม

กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)	องศาอิสระ (df)	ผลรวมกำลังสองเฉลี่ย Mean Square	ค่าตัวสถิติ (F)	ค่าระดับนัยสำคัญ (Sig.)
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	.365	2	.182	.710	.494
	33.627	131	.257		
รวมทั้งหมด	33.991	133			

จากตารางที่ 4 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ในภาพรวม ค่าสถิติ $F = .710$ และ $Sig. = .494$ มากกว่า $\alpha = 0.05$ จึงยอมรับสมมติฐาน ดังนั้นจะเห็นว่านักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนในแต่ละกลุ่มชั้นปี โดยกลุ่มชั้นปีที่ 1 หมายถึงกลุ่มเริ่มแรกเข้าศึกษา กลุ่มชั้นปีที่ 2-3 ผู้เรียนที่อยู่ในช่วงศึกษาและปรับตัว และกลุ่มชั้นปี 4 คือผู้ที่เตรียมจบการศึกษา ระดับกลุ่มชั้นปีแตกต่างกัน แต่มีการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้จากตารางที่ 4 ตัวแปรกลุ่มชั้นปีที่เรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรการใช้กลวิธีการเรียนรู้ หรือมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หากแต่เมื่อพิจารณาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ตามรายด้านนั้น พบว่า ถึงแม้ว่ากลุ่มผู้เรียนแต่ละชั้นปี จะมีรูปแบบวิธีการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนไม่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่เหมือนกันก็คือ การใช้แต่ละกลวิธีการเรียนรู้นั้นมีความเชื่อมโยงและควบคู่กัน ไม่สามารถแยกจากกันได้โดยสิ้นเชิง สืบเนื่องจากผลการทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน พบว่า การใช้กลวิธีด้านการจดจำ กลวิธีปริชาน กลวิธีการชดเชย กลวิธีอภิปริชาน กลวิธีทางอารมณ์และกลวิธีทางสังคมมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันในการใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

3. ปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ สามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยภายใน ซึ่งได้แก่ ด้านพฤติกรรมการเรียน ความสนใจส่วนบุคคล เป็นปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.7 และด้านความคิดความคาดหวัง ถือเป็นปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ในลำดับรองสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 5.41

3.2 ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อม ด้านผู้สอน และด้านระดับความยากง่ายของภาษา เป็นปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนเป็นลำดับที่สองถึงลำดับที่สี่ โดยคิดเป็นร้อยละ 22.30 ร้อยละ 10.14 และร้อยละ 6.76 ตามลำดับ สำหรับด้านความรู้พื้นฐานของคำศัพท์ เป็นปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.70

อภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงการใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ และการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ ดังนี้

1. รูปแบบการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ทุกระดับชั้นปี

การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ในภาพรวมทั้ง 6 ด้านนั้น จากผลการวิจัยพบว่าโดยเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ได้ศึกษากลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ทั้งของยิ่งรัก ชุนชาติประเสริฐ (2546) ที่ศึกษากลวิธีการเรียนภาษาจีนกลางของนักศึกษาไทย โดยพบว่า “กลวิธีการชดเชยข้อบกพร่อง” เป็นกลวิธีที่ใช้มากเป็นอันดับแรก ขณะเดียวกันจากการศึกษาก็ยังพบว่า มีความสอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาต่างประเทศ ได้แก่ งานวิจัยของศุภลักษณ์ กฤษณานนท์ (2556) ซึ่งศึกษาการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยในระดับปานกลางเช่นกัน และเมื่อแยกพิจารณาตามรายชื่อ จะเห็นได้ว่า การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นกลวิธีด้านการชดเชย อยู่ในระดับมาก และรวมทั้งงานวิจัยของกันต์ อาลัยญาติ (2554) ซึ่งแม้ว่าจะเป็นการศึกษา กลวิธีการเรียนรู้คำเลียนเสียงธรรมชาติของภาษาญี่ปุ่นก็ตาม โดยงานวิจัยของกันต์ อาลัยญาติ (2554) ได้ศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำเลียนเสียงธรรมชาติภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย งานศึกษาวิจัยดังกล่าวข้างต้นต่างพบว่ากลวิธีการเรียนรู้คำเลียนเสียงธรรมชาติที่ผู้เรียนนำมาปฏิบัติมากที่สุดคือ กลวิธีด้านการชดเชยข้อบกพร่อง และรองลงมาคือ กลวิธีด้านสังคม รวมทั้ง ปัญหา อุดมเกียรติสกุล (2559) ถึงแม้ว่าเป็นผลงานวิจัยของกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ก็มีภาพรวมในการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับกลวิธีที่ใช้น้อยที่สุดที่พบในงานวิจัยครั้งนี้ คือ กลวิธีด้านการจดจำ ซึ่งก็สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรรัตน์ พลหาญ (2559) ที่กล่าวไว้ว่ากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทยที่เรียนทางด้านธุรกิจในระดับอุดมศึกษา “กลวิธีด้านการจดจำ” เป็นกลวิธีที่นักศึกษาใช้น้อยที่สุด

นอกจากนี้ผลการศึกษาได้สอดคล้องกับงานวิจัยของนารีรัตน์ วัฒนเวฬุ (2560) ที่พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

สิ่งที่น่าสนใจจากการวิจัยครั้งนี้ ยังพบว่า “กลวิธีด้านการจดจำ” เป็นกลวิธีที่ผู้เรียนใช้น้อยที่สุด ซึ่งผลการวิจัยแตกต่างจากงานวิจัยของ 李雅梅 (Li Yamei, 2008) ที่พบว่า กลยุทธ์การจำ เป็นกลยุทธ์ที่ใ้บ่อยสำหรับนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน ดังนั้นการที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้กลวิธีการชดเชยในระดับมาก ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนส่วนใหญ่จะหากวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม สะดวก รวดเร็วที่สุดสำหรับตนเอง เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องที่ผ่านมา และเพื่อพัฒนามาทำความเข้าใจเอาชนะ พัฒนาทักษะความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของตนเอง และสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนภาษาจีนในปัจจุบันมีรูปแบบวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่แตกต่างไปจากอดีตที่อาศัยการจดจำเป็นหลัก แต่ผู้เรียนในปัจจุบันกลับมีการประเมินตนเอง ค้นหาแนวทางและเทคนิคการเรียนรู้ที่เป็นตัวช่วยทำให้สามารถเรียนรู้คำศัพท์ได้รวดเร็ว และมีความแม่นยำขึ้น

2. การศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีและวิเคราะห์ความแตกต่างในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีแต่ละระดับชั้น หลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ เมื่อเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของแต่ละกลุ่มชั้นปี พบว่าในภาพรวมนักศึกษาแต่ละระดับชั้นที่แตกต่างกัน มีการใช้กลวิธีการเรียนรู้ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งมีการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนที่คล้ายกัน ไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุ ยอดพรหมมิตรและนวนมิตร ประชานันท์ (2550) แม้ว่าเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ก็พบว่า ถึงแม้ว่ามีระดับชั้นปีที่แตกต่างกัน มีการใช้กลวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ไม่แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยที่น่าสนใจครั้งนี้ ยังพบว่า ในงานวิจัยของ 潘菊香 (Pan Juxiang, 2013) พบว่าระดับความรู้ทางภาษาจีน และระดับชั้นปี มีผลต่อการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาต่างชาติชาวไทยอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยที่ศึกษาในครั้งนี้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากกลวิธีย่อยเป็นรายคู่ พบว่า กลวิธีด้านการจดจำมีความสัมพันธ์กับ “กลวิธีปริชาน” “กลวิธีชดเชย” “กลวิธีอภิปริชาน” “กลวิธีทางอารมณ์” และ “กลวิธีทางสังคม” อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าในการใช้กลวิธีต่างๆ ย่อมมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันในการเลือกใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ ดังจะเห็นได้ว่า งานวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาทุกระดับชั้นปีมีการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า นักศึกษามีเจตคติและประสบการณ์ในการเรียนรู้คำศัพท์ที่ใกล้เคียงกัน

3. ปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จากผลการศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ พบว่าปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการเลือกใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษา ได้แก่ แบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ 6 หัวข้อย่อย คือ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก โดยสามารถเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังของปัจจัยภายนอกและภายในที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน ได้แก่ อันดับแรก คือ พฤติกรรมการเรียน ความสนใจส่วนบุคคล อันดับที่สอง คือ สภาพแวดล้อมทางภาษา อันดับสาม คือ ผู้สอน อันดับสี่ คือ ระดับความยากง่ายของภาษา อันดับห้า คือ ด้านความคิด ความคาดหวัง และอันดับสุดท้าย คือ ด้านความรู้พื้นฐานของคำศัพท์ ทั้งนี้ พบว่า ปัจจัยภายนอกค่อนข้างมีความสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนมากกว่าปัจจัยภายใน โดยปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้งสี่ชั้นปี ได้แก่ สภาพแวดล้อม ผู้สอน ระดับความยากง่ายของภาษา และด้านความรู้พื้นฐานของคำศัพท์ และปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการเรียนรู้มากที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมการเรียน ความสนใจส่วนบุคคลของผู้เรียนมีผลคะแนนมากเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 52.7 โดยนักศึกษาในทุกชั้นปีมีพฤติกรรมการเรียนรู้ให้ความสนใจในภาษาจีน มักจะสนใจดูซีรี่ย์จีน หนังสือนิยาย และพยายามจดจำคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้ผ่านสื่อต่างๆ หรือจากเพื่อนชาวจีน เพื่อเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ ซึ่งด้านพฤติกรรมการเรียน ความสนใจส่วนบุคคล มีส่วนในการสนับสนุนการใช้กลวิธีการเรียนรู้ กล่าวคือ หากมีความสนใจในการเรียนรู้ภาษาและคำศัพท์ ผู้เรียนจะสร้างแรงบันดาลใจ และแรงกระตุ้น กระตือรือร้นในการใฝ่หาความรู้ จากการจดจำ การคิดวิเคราะห์หาสิ่งที่เรียนมาประยุกต์ใช้ เป็นต้น ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนเป็นอันดับที่สอง คือ สภาพแวดล้อมทางภาษา ซึ่งเป็นที่ผู้เรียนจะพยายามสร้างสภาพแวดล้อมในการนำไปสู่ความสำเร็จ โดยการใช้สื่อผสมผสานกับจัดการการเรียนรู้ของตนเอง อันดับสาม คือ ผู้สอน ซึ่งอาจารย์ผู้สอนก็ถือเป็นปัจจัยส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและพัฒนากระบวนการทางสมองและการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนทางหนึ่ง อันดับสี่ คือ ระดับความยากง่ายของภาษา และลำดับสุดท้าย คือ ด้านความรู้พื้นฐานของคำศัพท์ ทั้งนี้ปัจจัยภายในอีกข้อหนึ่ง ที่จัดลำดับอยู่รองอันดับสุดท้ายหรือลำดับที่ห้า นั่น คือ ด้านความคิดความคาดหวัง โดยนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามด้านมีความคิดความคาดหวัง คิดเป็นร้อยละ 5.41 อาจเนื่องมาจากผู้ตอบในส่วนนี้มีเฉพาะกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ซึ่งเป็นจำนวนเฉพาะกลุ่ม

นอกจากนี้ผลจากการวิจัย ยังพบว่า ระดับความยากง่ายของภาษา ซึ่งจริงๆ มีส่วนสำคัญมากสำหรับการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน แต่จากผลการศึกษาพบว่า เป็นปัจจัยหลังๆ และยิ่งเรียงลำดับเป็นปัจจัยหลังจากอาจารย์ผู้สอน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ที่ศึกษาเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ยังต้องพึ่งพาอาจารย์ผู้สอน และการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งอาจารย์ของหลักสูตรภาษาจีนมีส่วนสำคัญมากในการชี้แนะนักศึกษา เพื่อตั้งจุดและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ และมีนักศึกษาบางรายได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนว่า อาจารย์ผู้สอนมีส่วนช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กระตุ้นให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้มากที่สุด ที่ให้ความสำคัญมากกว่าปัจจัยด้านระดับความยากง่ายของภาษา เนื่องจากส่วนใหญ่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ มีพื้นฐานความรู้คำศัพท์ภาษาจีนมาแล้วในระดับมัธยมศึกษา ดังนั้นปัจจัยด้านความรู้พื้นฐานของคำศัพท์จึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลในลำดับสุดท้าย

สิ่งที่น่าสนใจที่พบในการวิจัยนี้คือ ปัจจัยด้านการเลือกกลวิธีการเรียนรู้ คือ ด้านแรงจูงใจในการเรียน อรรถพล คำเขียน (2549) ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลที่สุดในการเลือกกลวิธีการเรียนรู้ คือ แรงจูงใจในการเรียน ประสบการณ์การเรียนภาษาอังกฤษ และเพศ การศึกษาพบว่านักศึกษาหญิงไทยที่มีแรงจูงใจในการเรียนน้อยและมีประสบการณ์การเรียนภาษาอังกฤษน้อย มีแนวโน้มใช้กลวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษประเภท

ต่าง ๆ น้อยกว่า นักศึกษาเวียดนามในกลุ่มดังกล่าว อันดับรองลงมา คือ สภาพแวดล้อมถือเป็นตัวแปรสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้คำศัพท์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Block (2003) ได้สะท้อนให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนภาษาต่างประเทศมีผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

นอกจากนี้ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับการเลือกกลวิธีในการเรียนรู้ โดยในงานวิจัยของ พระสุพหล ปุณณสุโข และคณะ (2561) พบว่า ปัจจัยด้านพื้นฐานทางภาษาอังกฤษ และวิธีการสอนของอาจารย์ มีผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งหากพื้นฐานทางภาษามีประสิทธิภาพ ก็จะส่งผลให้มีสมรรถภาพในการรับความรู้ใหม่ต่อยอด และถ่ายโอนสิ่งที่เรียนรู้ไปสู่ความรู้ใหม่ สำหรับด้านการสอน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ผู้สอนต้องพัฒนาควบคู่ในการจัดการเรียนการสอน ต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการสอนให้ทันสมัย ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนรับประโยชน์ได้เต็มที่

ทั้งนี้ปัจจัยภายในและภายนอกต่างก็มีความสำคัญ ผู้วิจัยเห็นว่า ปัจจัยในด้านผู้สอนมีความสำคัญมาก เพราะมีส่วนในการส่งเสริมกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ รวมทั้งการชี้แนะแนวทางในการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้กลวิธีที่ตนเองถนัดและมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้คำศัพท์สูงสุด เป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ และฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้ภาษาได้อย่างเป็นระบบ การฝึกฝนการใช้ภาษาจีนเป็นประจำ จะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างแม่นยำ ส่งผลให้เกิดความทรงจำระยะยาว และสามารถนำข้อมูลจำได้นำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับสถานการณ์

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษายังไม่ค่อยรู้จักกับการใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์มากเท่าที่ควร มักจะใช้ความจำช่วยในการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่ หากแต่ความเป็นจริงแล้ว คำศัพท์นั้นสามารถเรียนรู้ได้จากการจัดกลุ่มคำศัพท์ รากศัพท์ การประกอบคำจากโครงสร้างต่างๆ อาจารย์ผู้สอนเป็นปัจจัยที่จะมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้เป็นอย่างมาก ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงควรชี้แนะแนวทางในการใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติและฝึกฝนให้คุ้นเคย

■ บทสรุปจากการวิจัย

สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 134 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ระดับชั้นปีที่ 1 – 4 โดยจำแนกเป็น เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 11.2 และเพศหญิง ร้อยละ 88.8 และแบ่งเป็น ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 17.2 ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 20.1 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 29.1 และชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 33.6

สำหรับช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น อายุ 18 ปี ร้อยละ 6 อายุ 19 ปี ร้อยละ 14.2 อายุ 20 ปี ร้อยละ 20.9 อายุ 21 ปี ร้อยละ 28.4 อายุ 22 ปี ร้อยละ 24.6 และ อายุ 22 ปีขึ้นไป ร้อยละ 6

จากผลการศึกษาวิจัย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพการเรียนรู้คำศัพท์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยสามารถแบ่งกลุ่มตัวอย่างในการใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ดังนี้คือ

1.1 กลุ่มชั้นปีที่ 1 (ปีแรกเริ่มเข้าศึกษา) ซึ่งการใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$) โดยพิจารณาแบบกลวิธีตามรายด้าน พบว่า การใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยจากข้อมูลเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ลำดับแรก คือ กลวิธีทางอารมณ์ ($\bar{x} = 3.39$) ลำดับที่ 2 กลวิธีทางสังคม ($\bar{x} = 3.38$) ลำดับที่ 3 คือ กลวิธีทางชดเชย ($\bar{x} = 3.37$) ลำดับที่ 4 กลวิธีอภิปราย ($\bar{x} = 3.25$) ลำดับที่ 5 กลวิธีปริชาน ($\bar{x} = 3.17$) และลำดับสุดท้าย คือ กลวิธีด้านการจดจำ ($\bar{x} = 3.07$)

1.2 กลุ่มชั้นปีที่ 2-3 (ผู้เรียนที่อยู่ในช่วงกำลังศึกษาและปรับตัว) การใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 2-3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.41$) แต่เมื่อพิจารณาแบบกลวิธีตามรายด้าน พบว่า การใช้กลวิธีทางชดเชย มีระดับมาก ($\bar{x} = 3.70$) นอกจากนั้นข้อมูลเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ลำดับถัดมา คือ กลวิธีทางสังคม

($\bar{x} = 3.49$) ลำดับที่ 3 กลวิธีทางอารมณ์ ($\bar{x} = 3.44$) ลำดับที่ 4 คือ กลวิธีปริชาน ($\bar{x} = 3.30$) และลำดับสุดท้าย คือ กลวิธีด้านการจดจำและกลวิธีอภิปริชานอยู่ในระดับเท่ากัน ($\bar{x} = 3.29$)

1.3 กลุ่มชั้นปีที่ 4 (กลุ่มที่เตรียมสำเร็จการศึกษา) การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$) แต่เมื่อพิจารณารูปแบบกลวิธีตามรายด้าน พบว่า การใช้กลวิธีการชดเชยมีระดับมาก ($\bar{x} = 3.57$) นอกจากนั้นข้อมูลเรียงจากมากไปน้อย พบว่า ลำดับถัดมา คือ กลวิธีปริชาน และกลวิธีทางสังคมอยู่ในระดับเท่ากัน ($\bar{x} = 3.40$) ลำดับที่ 3 กลวิธีปริชาน ($\bar{x} = 3.36$) และลำดับสุดท้าย คือ กลวิธีด้านการจดจำและกลวิธีทางอารมณ์ อยู่ในระดับเท่ากัน ($\bar{x} = 3.33$)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีการใช้กลวิธีที่ใกล้เคียงกันไม่แตกต่างกันมาก พิจารณาจากกลวิธีในแต่ละรายด้าน พบว่า มีระดับเท่ากันใน 4 รายด้าน คือกลวิธีอภิปริชานและกลวิธีทางสังคม ($\bar{x} = 3.40$) กลวิธีด้านการจดจำ และกลวิธีทางอารมณ์ ($\bar{x} = 3.33$)

นอกจากนี้ เมื่อแยกวิเคราะห์พิจารณาการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนตามรายด้าน พบว่า กลวิธีที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด คือ กลวิธีการชดเชย กลวิธีทางสังคม กลวิธีทางอารมณ์ กลวิธีอภิปริชาน กลวิธีปริชานและกลวิธีด้านการจดจำ ตามลำดับ

1. กลวิธีการชดเชย

กลวิธีนี้เป็นกลวิธีที่กลุ่มตัวอย่างใช้มากเป็นอันดับแรก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$) จากผลวิจัยพบว่า ผู้เรียนเคยลองใช้วิธีการจดจำคำศัพท์หลายวิธี เมื่อเปรียบเทียบในหลายวิธีแล้วฉันพบวิธีการจดจำคำศัพท์ที่ดี ($\bar{x} = 3.59$) ผู้เรียนรับรู้ได้ถึงความผิดพลาดของตนเอง และนำมาพัฒนาทักษะความสามารถทางภาษาจีนของตนเอง ($\bar{x} = 3.66$)

2. กลวิธีทางสังคม

กลวิธีทางสังคมเป็นลำดับที่สอง ($\bar{x} = 3.44$) ซึ่งผู้เรียนมักใช้วิธีการฝึกฝนภาษาจีนกับเพื่อนคนจีน คิดเป็น ($\bar{x} = 3.57$) และหากประสบปัญหาในการสื่อสารจะขอความช่วยเหลือจากอาจารย์ คิดเป็น ($\bar{x} = 3.44$) และระหว่างการสื่อสารผู้เรียนคิดจากจะสามารถขจัดอุปสรรคทางด้านภาษาเพื่อให้การสื่อสารดำเนินต่อไปได้ คิดเป็น ($\bar{x} = 3.33$)

3. กลวิธีทางอารมณ์

กลวิธีทางอารมณ์ มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่สาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.39$) โดยผู้เรียนมักจะใช้มือและการแสดงออกทางอารมณ์ช่วยในการแสดงออกทางภาษาในระดับที่ค่อนข้างสูง คิดเป็น ($\bar{x} = 3.97$) รองลงมาคือ ในระหว่างการสื่อสารจะตั้งใจสื่อสารโดยเน้นความหมาย ($\bar{x} = 3.49$) อีกทั้งยังพยายามขจัดความอายและกังวลออกไปในการเรียนรู้คำศัพท์ และพยายามกระตือรือร้นในการเรียนรู้คำศัพท์ ตามลำดับ นอกจากนี้การสร้างความสนใจต่อการเรียนรู้คำศัพท์ของตนเอง รวมถึงมักจะแลกเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อการเรียนภาษาจีนร่วมกันกับผู้อื่น และมักจะแลกเปลี่ยน โดยเน้นทักษะการสื่อสารในเรื่องการเรียนภาษาจีนของตนเองกับผู้อื่น ก็เป็นประเด็นที่ผู้เรียนให้ความสำคัญเป็นอันดับรองลงมา

4. กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ด้านอภิปริชาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$) แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 4 ข้อ มีระดับการใช้มาก โดยเรียงลำดับมากไปน้อย ได้แก่ ถ้าเจอคำที่ไม่รู้จักก็จะใช้วิธีการเดาความหมาย ($\bar{x} = 3.75$) เมื่อไม่รู้ว่าควรใช้คำศัพท์ตัวใด จะใช้คำที่รู้นำมาแต่งประโยค ($\bar{x} = 3.70$) ผู้เรียนจะกำหนดระยะเวลาในการทบทวนคำศัพท์ และคำศัพท์ที่เขียนไม่ได้ก็จะเขียนหรืออ่านซ้ำๆ หลายรอบ ($\bar{x} = 3.66$) และ เมื่อพบว่าอ่านผิดหรือเขียนผิดจะทบทวนว่าเกิดจากสาเหตุใด ($\bar{x} = 3.54$)

5. กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ด้านปริชาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.30$) แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า 5 ข้อ มีระดับการใช้มาก โดยเรียงลำดับมากไปน้อย ได้แก่ นำคำศัพท์ที่เพิ่งเรียนจะต้องเอาไปใช้ในการพูดและการเขียนบ่อยๆถึงจะจำได้ ($\bar{x} = 4.05$) อ่านสิ่งที่ตนเองสนใจมากเป็นพิเศษ เพื่อช่วยในการเพิ่มปริมาณจำนวนคำศัพท์ ($\bar{x} = 3.73$) คำศัพท์ที่ต้องจดจำควรจะต้องใส่ไว้ในบทเรียนและในรูปประโยค และมักจะแสวงหากลวิธีหรือคำที่ท่องจนติดปากมาช่วยใน

การจำคำศัพท์ ในระดับที่เท่ากัน ($\bar{x} = 3.56$) ลำดับสุดท้ายคือ เมื่อเจอคำศัพท์ใหม่ จะนำมาเปรียบเทียบกับความหมายภาษาไทย ($\bar{x} = 3.54$)

6. กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ด้านการจดจำ แสดงให้เห็นว่าภาพรวมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ด้านการจดจำนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$) แต่เมื่อพิจารณารายชื่อแล้วพบว่า มีอยู่ 1 ข้อ ที่อยู่ในระดับมาก คือ การเขียนบททวนคำศัพท์ซ้ำหลายๆรอบเพื่อช่วยจดจำ ($\bar{x} = 3.73$) และในอีก 4 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การจำคำศัพท์โดยผนวกการจำจากเสียง รูปร่าง และความหมายเข้าด้วยกัน ($\bar{x} = 3.40$) เมื่อเรียนคำศัพท์ใหม่แล้ว อ่านบททวนซ้ำ โดยอ่านจนกว่าจะเขียนตามคำบอกได้ ($\bar{x} = 3.20$) วิธีการออกเสียงคำศัพท์ดังๆในการจำคำศัพท์ ($\bar{x} = 3.16$) และใช้คำศัพท์แต่งประโยค เพื่อจะได้จำคำศัพท์นั้นได้ ($\bar{x} = 2.91$)

2. ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของกลวิธี และวิเคราะห์ความแตกต่างในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในแต่ละกลุ่มชั้นปี มีดังนี้

จากการเปรียบเทียบการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนซึ่งจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าในภาพรวมแสดงให้เห็นว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีในแต่ละกลุ่มชั้นปี โดยกลุ่มชั้นปีที่ 1 หมายถึงกลุ่มเริ่มแรกเข้าศึกษา กลุ่มชั้นปีที่ 2-3 ผู้เรียนที่อยู่ในช่วงศึกษาและปรับตัว และกลุ่มชั้นปี 4 คือผู้ที่เตรียมจบการศึกษา ระดับกลุ่มชั้นปีแตกต่างกัน แต่มีการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน โดยมีค่าสถิติ $F = .710$ และ $\text{Sig.} = .494$ ($P > 0.05$)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนกับกลุ่มระดับชั้นของผู้เรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูตรของเพียร์สัน (Pearson Correlation) พบว่า ตัวแปรกลุ่มชั้นปีที่เรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรการใช้กลวิธีการเรียนรู้ หรือมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หากแต่เมื่อพิจารณาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ตามรายด้านนั้น พบว่า การใช้กลวิธีด้านการจดจำ กลวิธีปริชาน กลวิธีการจดจำ กลวิธีอภิปริชาน กลวิธีทางอารมณ์และกลวิธีทางสังคมมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันในการใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

3. ปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ สามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยภายใน ซึ่งได้แก่ ด้านพฤติกรรมกรเรียน ความสนใจส่วนบุคคล เป็นปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.7 และด้านความคิดความคาดหวัง ถือเป็นปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ในลำดับรองสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 5.41

3.2 ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ด้านสภาพแวดล้อม ด้านผู้สอน และด้านระดับความยากง่ายของภาษา เป็นปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนเป็นลำดับที่สองถึงลำดับที่สี่ โดยคิดเป็นร้อยละ 22.30 ร้อยละ 10.14 และร้อยละ 6.76 ตามลำดับ สำหรับด้านความรู้พื้นฐานของคำศัพท์ เป็นปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.70

■ ข้อจำกัดหรือข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อจำกัด

1. การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดทางลักษณะกลุ่มประชากร คือ มีการเลือกเพียงกลุ่มเป้าหมายมหาวิทยาลัยเดียว หากมีการขยายกลุ่มประชากรในการศึกษาวิจัยในภาพรวมของพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร หรือแบ่งตามภูมิภาค ก็อาจจะสะท้อนให้เห็นถึงผลลัพธ์หรือประสิทธิผลของกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ ทำให้เห็นมุมมองในเรื่องกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ได้ครอบคลุมและหลากหลายมากขึ้น

2. เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน งานวิจัยครั้งต่อไปหากมีการพัฒนาสร้างสื่อนวัตกรรมทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ เพื่อเพิ่มปริมาณและประสิทธิผลของคำศัพท์ภาษาจีน ก็จะเป็นการสร้างสื่อการสอนที่บูรณาการกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้ดียิ่งขึ้น

3. การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเพียงกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน หากมีการศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษควบคู่กันไป ก็จะสามารถศึกษาวิเคราะห์แนวทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาต่างประเทศของผู้เรียนชาวไทยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนนี้ สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และพัฒนาทักษะภาษาจีนสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ได้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ “กลวิธีการชดเชย” และ “กลวิธีทางสังคม” เป็นวิธีที่ใช้มากที่สุดในการเรียนรู้คำศัพท์ โดยผู้เรียนในแต่ละกลุ่มชั้นปี มีความพยายามหาวิธีการเรียนที่ดีที่สุดสำหรับตนเอง โดยจะเรียนรู้สิ่งที่ผิดพลาดนำมาทำความเข้าใจเอาชณะกับคำศัพท์ต่างๆ รวมทั้งพัฒนาทักษะความสามารถทางภาษาจีนของตนเองอยู่แล้ว แต่เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดี การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนมากขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนควรมีความตระหนักและให้ความสำคัญของกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ สามารถนำกลวิธีต่างๆประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน และปรับให้เข้ากับบริบทของผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์มีหลากหลาย ผู้สอนจึงควรมีการปลูกฝังและสนับสนุนชี้แนะแนวทาง ทำให้ผู้เรียนมองเห็นประโยชน์และความสำคัญของกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ เพื่อสามารถนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเป็นแนวทางในการฝึกให้ผู้เรียนเพิ่มปริมาณวงคำศัพท์ และการใช้คำในรูปประโยคต่างๆ

2. ถึงแม้ว่าผลการเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ และกลุ่มผู้เรียน มีผลปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติ แต่หากวิเคราะห์ดูแล้ว การจัดการเรียนการสอนและการพบเจอคำศัพท์ รวมทั้งระดับความยากง่ายของคำศัพท์สำหรับนักศึกษามีการเพิ่มระดับในแต่ละชั้นปี ผู้วิจัยจึงคิดว่าควรให้ผู้สอนมีการส่งเสริมกระตุ้นให้ผู้เรียนนำกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ในการเรียนทุกทักษะทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน รวมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เรียนรู้ตลอดชีวิต อาจารย์ผู้สอนควรฝึกเน้นให้ผู้เรียนใช้เทคนิคต่างๆ เช่น ในการเรียนวิชาการอ่านภาษาจีน ต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักเทคนิคการเดาความหมายของคำศัพท์ จากบริบท ทักษะการอ่านโดยไม่พึ่งพจนานุกรม รายวิชาการฟัง-พูดการสื่อสาร และการเขียน ก็ควรเน้นให้ผู้เรียนรู้จักการจดจำรูปประโยคลักษณะการใช้ในสถานการณ์จริงของเจ้าของภาษามาประยุกต์ใช้ เป็นต้น

3. จากผลการศึกษาของผู้เรียนที่มีต่อปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุนและสร้างเสริมในการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า มีปัจจัยหลากหลายด้านที่มีผลต่อการใช้กลวิธีการเรียนรู้ ซึ่งการที่จะส่งเสริมให้ใช้กลวิธีการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องทำความเข้าใจทั้งด้านตัวผู้เรียน แรงบันดาลใจ เจตคติ สภาพแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งผู้เรียนจะมีความแตกต่างระหว่างบุคคล แต่ละคนมีความถนัด และมีศักยภาพในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นครูผู้สอนต้องฝึกให้นักเรียนรู้จักบูรณาการความรู้และประสบการณ์ด้านอื่นๆ มาใช้ประโยชน์ เสริมกันหรือชดเชยกัน ให้นักเรียนใช้เวลาในทางคิด วิเคราะห์ สรุปองค์ความรู้ ส่งเสริมการฝึกปฏิบัติ และฝึกการประเมินตนเอง รู้ตนเองว่ามีความสามารถอยู่ในระดับใด พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนให้มากขึ้น

References

- กันต์ อาลัยญาติ. (2554). การศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นของนักเรียนชาวไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ญี่ปุ่นศึกษา) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นาริรัตน์ วัฒนเวฬุ. (2560). การศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. *วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 23(1), 93 – 134.

- ปิยนุช อุดมเกียรติสกุล. (2559). ศึกษากลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเอกชนจังหวัดปทุมธานี. *การประชุมวิชาการและแสดงผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 3 ก้าวสู่ทศวรรษที่ 2: บูรณาการงานวิจัยใช้องค์ความรู้สู่ความยั่งยืน*, 17 มิถุนายน 2559 ณ วิทยาลัยนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา.
- พระสุขพล ปุณณสุโข และคณะ. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย. *วารสาร "ศึกษาศาสตร์ มมร" คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาลัย*, 6(1), 507 – 519.
- พัชรินทร์ พลหาญ. (2559). กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างของผู้เรียนไทยที่เรียนทางด้านธุรกิจในระดับอุดมศึกษา. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 24(45), 197 – 219.
- ยิ่งรัก ชุนชาติประเสริฐ. (2546). *กลวิธีการเรียนภาษาจีนกลางของนักศึกษาไทย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภลักษณ์ กฤษณานนท์. (2556). *การศึกษากลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ญี่ปุ่นศึกษา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ. (2553). *ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, หน้า 11.
- อนุ ยอดพรหมมินทร์ และนวมินทร์ ประชานันท์. (2550). *กลวิธีการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*. รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อรรถพล คำเขียน. (2549). *กลวิธีการเรียนภาษาของนักศึกษาไทยกับเวียดนาม*, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Hu Mingyang. (1997). Some problems of vocabulary teaching in teaching Chinese as a foreign language. *Applied Linguistics*, (1), 12-17. (In China)
- I.S.P. Nation. (1990). *Teaching and Learning Vocabulary*. New York: Newbury House.
- Jiang Xin. (1998). The study of vocabulary acquisition and its significance in teaching. *Language Teaching and Linguistic Studies*, (3), 65-73. (In China)
- Li Yamei. (2008). On the Chinese Vocabulary Learning Strategies of Thai Students. *Journal of Yunnan Normal University*, 6(2), 88-92. (In China)
- O'Malley, J. M. & Chamot, A. U. (1990). *Learning strategies in second language acquisition*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Oxford, R. L. (1990). *Language learning strategies: what every teacher should know*. New York: Newbury House Publishers.
- Pan Juxiang. (2013). *Chinese Vocabulary Learning Strategies study of Thai students---Taking Thai foreign students in Nanning as the example*. Master's Dissertation of Guangxi university. (In China)